

UPPSALA UNIVERSITET

1

Obehörig användning av e- legitimation och kreditavtal: En fråga om skadestånd för ren förmögenhetsskada?

Torbjörn Ingvarsson & Marianne Aagaard
Professor i civilrätt / docent i civilrätt,
Uppsala universitet
2 december 2022

2

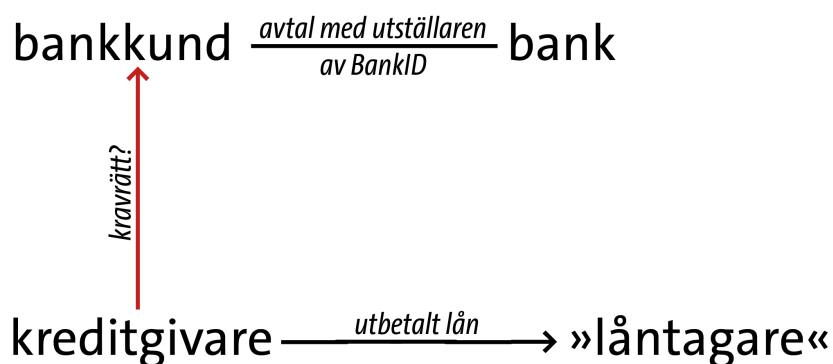
Inledning och förutsättningar

- Ett kreditavtal ser ut att ha slutits mellan kreditgivaren K och innehavaren I av en e-legitimation.
- Det handlar om obehörig användning, och mellan K och I finns därför inget bindande kreditavtal.
- Innehavaren har skrivit på ett användaravtal för att få en e-legitimation. Detta avtal har slutits med utgivaren av e-legitimationen.
- Utgivaren av e-legitimationen kan, men behöver absolut inte vara (och är oftast inte), samma aktör som tror sig ha slutit ett kreditavtal med I (alltså K).

3

Ansvar på utomobligatorisk grund

4

Skadeståndsrättsliga utgångspunkter

- Skadeståndslagen är tillämplig om inte annat är särskilt föreskrivet eller *föranleds av avtal* eller i övrigt följer av regler om skadestånd i *avtalsförhållanden*.
- I vårt typfall finns ett avtal med användarvillkor, oftast även med bestämmelse om skadeståndsansvar, men det gäller mellan kunden och utgivaren av e-legitimationen.
- Syftet med villkoren är emellertid inte bara, eller ens primärt, att skydda just den utgivande banken, utan att säkerställa att innehavaren följer samma spelregler som alla andra innehavare i ekosystemet, oavsett vilken bank som gett ut e-legitimationen.

5

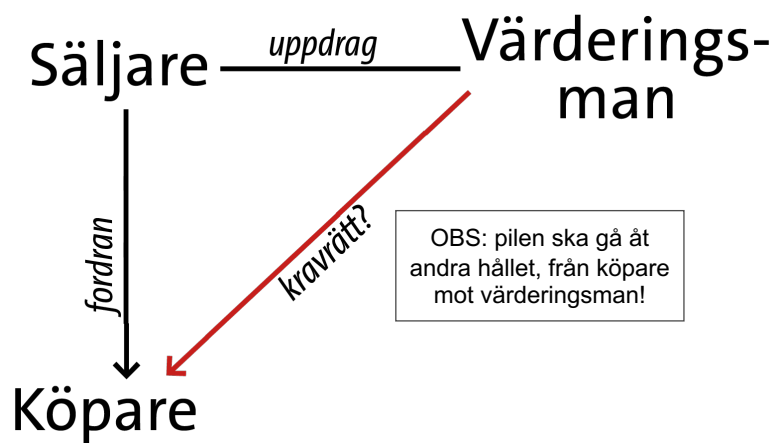
Skadeståndsrättsliga utgångspunkter forts.

- Culparegeln är huvudregeln, men den beryktade 2:2, som fastställer att *den som vållar ren förmögenhetsskada genom brott* ska ersätta skadan, skapar vissa utmaningar.
- Det finns ett antal exempel från Högsta domstolen, där skadestånd har utgått för ren förmögenhetsskada fastän skadan inte vållats genom brott.
- Vilka är då förutsättningarna för det, och kan detta tänkas vara en möjlig väg att gå för kreditgivaren?

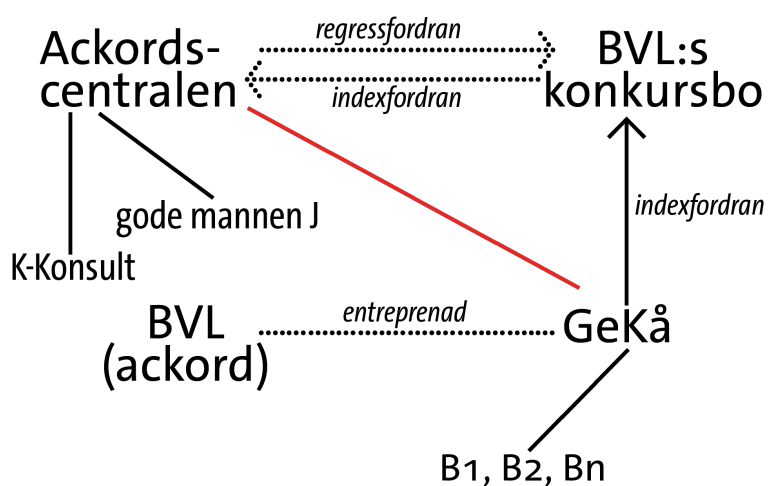
6

NJA 1987 s. 692 och NJA 2001 s. 878

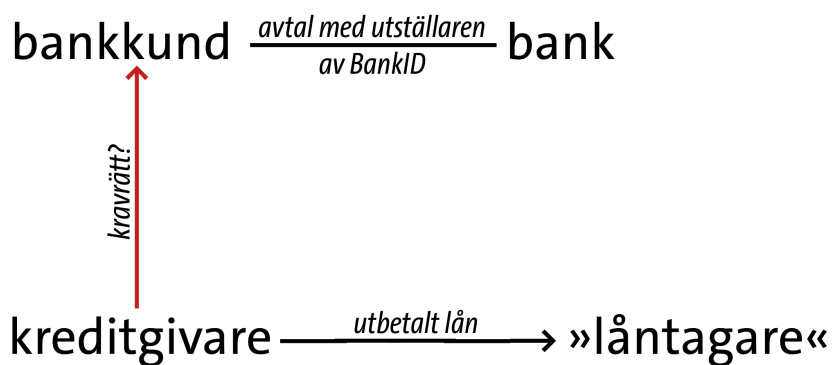
7

NJA 1980 s. 383

8

Ansvar på utomobligatorisk grund

9

Avslutande slutsatser

- 2 kap. 2 § skadeståndslagen är inte formellt eller principiellt till hinder för att ådra sig ett skadeståndsansvar för ren förmögenhetsskada även utan brott, men det går inte att bara tillämpa culpregeln rakt av.
- Tröskeln för ansvar är högre, exakt var den ligger är oklart.
- Kvalificerad vårdslöshet i en kontraktsnära eller kontraktsliknande relation, ligger i skärningspunkten mellan två var för sig möjliga vägar att gå, och är därför en mycket stark kandidat.

10

Avslutande slutsatser

- En möjlighet för ansvar när kunden agerat särskilt klandervärt?
- Möjliga typfall
- ... men kom ihåg möjligheten att jämka med stöd av 6 kap. 4 § skadeståndslagen

11

Obehörig användning av e-legitimation och kreditavtal: En fråga om skadestånd för ren förmögenhetsskada?

Torbjörn Ingvarsson & Marianne Aagaard
Professor i civilrätt / docent i civilrätt,
Uppsala universitet
2 december 2022

12